

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izdaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Telefon 4001 4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti.
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

SLOVENE

Vojno poročilo št. 1048 V Tunisu se bitka nadaljuje 10 nasprotnih letal uničenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

V Tunisu osne sile v trdih obrambnih bitkah
junaško vzdržujejo močan sovražni sunek, ki se je
raztegnil na severni odsek bojišča.

Bitka se nadaljuje.

Italijanski in nemški lovci so v letalskih dvo-
bojih sestrelili 8 letal.

Včeraj popoldne so sovražni štirimotorni me-
tali razdiralne in zažigalne bombe na Palermo
in povzročili lažjo škodo na nekaterih stavbah na
periferiji; žrtve ni.

Dvoje letal, od katerih je bilo eno zadeto od
naših lovcov, drugo pa od protiletalskega topništva,
je treščilo v morje blizu Capo Gallo in Mon-
gerbino.

Tolažilno delo kneginje Piemontske

Madrid, 8. aprila. AS. Španski tisk na široko
poroča o dobrodušnem delu kneginje Piemontske
za vojne ranjence in za prebivalstvo, prizadeto po
letalskih napadih in od začetka vojne sem. Listi
naglašajo njenega altruističnega duha, njeno pri-
jaznost in resen pogum, s katerim opravlja svojo
tolažilno delo, ne oziroma se na nevarnost bombar-
diranja ter je zato vedno bolj priljubljena in se
zato še večja vdanost italijanskega ljudstva do kra-
ljjevske rodbine.

Pclet »Dönitzove ofenzive«

Berlin, 8. aprila. AS. Včerajšnje nemško po-
ročilo o potopitvi 14 trgovskih ladij potrjuje, da se
pospešeno in z velikimi uspehi nadaljuje Dönitzo-
va ofenziva. Zato je Hitler tudi podelil novemu
velikemu admiralu Dönitzu najvišje nemško vo-
jaško odlikovanje.

Največje zadoščenje za zmage osnih podmornic
so nezadovoljstva in vedno večje skrbi v sovražnem
taboru. Ameriški in angleški politiki so sredi zelo
zapletenega in nevarnega položaja in nimajo več
tolikšnega optimizma kakor prej. Prej so pred jav-
nostjo zakrivali resnico o potopitvah, sedaj pa so
to taktiko spremenili. Z novo taktiko je začel ame-
riški mornariški minister Knox. Pred tujimi časti-
karji je govoril o strašnih pomorskih izgubah zdru-
ženih narodov v mesecu marcu ter o težavosti

»Times« svari pred optimizmom

Nikake sličnosti ni med letom 1918 in med sedanjim položajem

Berlin, 8. aprila. AS. Ob 25. obletnici vojne na-
povedi Združenih držav centralnim silam bi radi
angloameriški propagandisti odkrili mnogo sličnosti
med položajem leta 1917-18 ter med današnjim
položajem. Tako govorijo o cesarju Viljemu, o Tir-
pitzu, Ludendorfu, Hindenburgu in drugih nem-
ških odličnikih, ki pred nemško zgodovino nosijo
veliko odgovornost, ker so podedovali vojaško
moč Združenih držav.

Zanimivo pa je, da londonski list »Times« svari
pred takimi poskusi. Zgodovinske primerjave so
vsekakor epodbudne, tako piše, lahko pa ustvarijo
mного slepil. Sicer pa ni rešitvenih podobnosti med
tedanjim in sedanjim položajem. Pripomniti je tre-
ba, da je bila marca leta 1918. premagana nevar-
nost nemških podmornic, dočim se je marca letoš-
njega leta začela šele kazati vsa njihova moč. Po-

Letalski napadi na Finsko v prvi vojni zoper Rusijo

Kopenhagen, 8. aprila. AS. Po uradnih podat-
kih na finski razstavi, ki se je začela v Kopen-
hagenu, je Finska med prvo svojo vojno proti
Rusiji, leta 1919., prestala 1823 letalskih bom-
bardiranj, pri katerih je bilo na njeno ozemlje
vrženih vsega 70.000 zažigalnih in eksplozivnih
bomb, ki so pobile na stotine ljudi in napra-
vile ogromno škodo.

Hud potres v Čileju

Buenos Aires, 8. aprila. AS. Poročila iz Či-
leja pravijo, da je med tamošnjim prebival-
stvom bilo zaradi predvčeršnjega silovitega
potresa več desetih mrtvih in na stotine ran-
jenih.

Buenos Aires, 8. aprila. AS. Po zadnjih po-
ročilih iz Čileja je potres naredil znatno škodo
tudi v Santiagu. Številne zgradbe, med njimi tudi
palaca vojnega ministrstva, so bile poškodovane.
Škoda je precej večja, kakor se je splošno mi-
slilo. Število mrtvih in ranjenih še ni bilo ugo-
tovljeno. Vlada je poslala v najbolj prizadete
kraje mnogo letal z zdravniškim materialom.

Ameriški dolgovi

Lizbona, 8. apr. AS. Po Rooseveltovi poslanici
ameriškem kongresu o finančnem položaju v Zdu-
ženih državah posnemajo, da se bo konec finanč-
nega leta 1942-43 dne 30. junija t. l. ameriški državni
dolg povečal za 62 milijard dolarjev. Po predlogih
za finančno leto 1943-44 se bo za dolg zopet pove-
čal za 76 milijard. Tako bo znašal 30. junija 1944
dolg Združenih držav 211 milijard dolarjev.

Naročajte »Slovenca«!

Zatišje na vzhodnem bojišču

Krajevni sovjetski napadi na kubanjskem bojišču in ob Doncu zavrtni

Hitlerjev glavni stan, 9. aprila. Nemško vrhov-
no poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču je vladal v splošnem mir.

Posamezni sovražniški napadi na kubanjs-
kem mostišču in ob srednjem Doncu so
bili zavrtni.

Na tuniškem južnem bojišču nudijsko nem-
ške in italijanske čete z veliko premočjo napadajo
čemu sovražniku žilav odpor. Sovražne oklepne sile,
ki so prodrele, so bile v ogorjenih borbah zaustav-
ljene, njihovi poskusi za obkolitev pa izjalovljeni.
Nove postojanke so bile zasedene po nočtu.

Na srednjem in severnem odseku tuni-
škega bojišča je bilo brezuspešnih več sovražniško-
vih napadov z velikimi izgubami zanj.

Hitra nemška bojna letala so včeraj napadla
za vojno važne cilje na otoku Wight in na angli-
ski jugovzhodni obali.

Slovesen sprejem slavne zastave 5. alpskega polka

Milano, 8. aprila. AS. Včeraj zjutraj se je
vrnila v kasarno Minoni zastava 5. alpskega
polka, ki so jo prinesli s seboj z vzhodnega bo-
jišča. Zastavo, ki nosi več odlikovanj za hrabrost,
so sprejeli na postaji oblastniki in dostojanstve-
niki, častniki in vojniki tega polka, številna za-
stopstva z društvenimi znaki ter zastavicami, voj-
ni pohabljeni in bojniki ter krajevne fašis-
tične ekupine. Zmagoslavno zastavo je poveljnik

vojskovanja proti podmornicam.
Ni čuda, če so Knoxove besede vznemirile
Angleže bolj kakor Amerikance. Po zemljepisnem
položaju se morajo Angleži bolj bati nemških tor-
pedov. Reuterjev pomorski sodelavec je sporočil,
da bo Winston Churchill v kratkem angleškemu
ljudstvu osvetlil sedanj položaj z ozirom na pod-
morniško vojno. Kakor je znano, se je do sedaj vedno
previdno izogibal tega kočljivega vprašanja. V Ber-
linu naravno z zanimanjem pričakujejo, kako se
bo izgovarjal stari ponarejevalec, s čim bo skušal
pomiriti nemir svojih vedno bolj ogroženih so-
narodnikov, ki se ne bojijo toliko za veličino svo-
jega imperija, kakor za nujno preokrobo, da bodo
lahko nadaljevali s svojimi zloglasnimi petimi
kosili.

mladi leta 1918. je Viljemova Nemčija dosegla vi-
šek, dočim Nemčija s svojimi zavezniki v sedanjem
položaju v svojem vojaškem razvoju še ni na naj-
višji točki. Res je, da je Sovjetska zveza še na no-
gah in da je zelo močna in trdna. Res pa je tudi,
da v Evropi ni niti enega angloslovskega vojaka.
Aprila leta 1918 pa je bilo v Evropi že nad mili-
on Amerikancev. Zaradi tega ne smemo biti pesi-
miisti, nadaljuje angleški list, moramo pa poznati
resnični položaj in v skladu z njim ravnati. Vse-
kakor se moramo zavedati, da bo borba še zelo
dolga in zelo trda.

Ta članek je bil hladen tuš za angloslovske pro-
pagandiste, ki pa se zato nič manj ne igrajo z ro-
natimi napovedmi. S temi napovedmi hočejo pri-
praviti razpoloženje za medzavezniško konferenco,
ki jo je sklical Eden, da bi na njej obravnavali
vprašanja miru in vprašanja bodoče podobe Evro-
pe in sveta. Ta članek bi se torej moral zdeli ka-
kor kamen, vržen v golobnjak zunanega ministrstva,
če bi ne vedeli, da je isti list poudaril, kako je
treba pripraviti rešitev raznih vprašanj in da se
ne sme pozabiti Churchillova izjava, »da bo hitler-
jevska Nemčija na tleh leta 1944. ali mogoče 1945.«

Kako si angleški propagandisti zamišljajo bo-
doči red, je napisal konservativni poslanec Craig
Henderson v Edenovem listu »Yorkshire Post«:
Ker je po Rooseveltovih besedah stopila vojna v
osvobodilni štadij, moramo najprej rešiti nemško
vprašanje. Govorimo jasno: to vprašanje moramo
rešiti brez usmiljenja. Zahtevati pravičnost za
nemško ljudstvo, bi bil zločin. Pravičnost zasluži-
jo le narodi, ki ljubijo in hočejo mir in ne Nemčija,
ki je vedno ljubila in hotela le vojno. Nemško
ozemlje mora biti zasedeno od zavezniških vojak
za cel rod. Trajanje zasedbe bo odvisno od časa,
potrebne za prevzgojo nemškega ljudstva, ki se
bo končno naučilo pomena dveh bistvenih besed:
humanost in civilizacija. Brez dvoma so Angleži
najbolj »spodobni« za takšno prevzgojo nemškega
ljudstva.

Berlin, 8. aprila. AS. Casopisi se bavijo s pro-
titudovskim vprašanjem v Angliji in s protiu-
dovskim gibanjem, ki po mnenju berlinskih
dnevnikov dobiva vedno večji obseg. List »Völki-
scher Beobachter« piše: Londonski list »News
Chronicle«, o katerem je znano, da imajo lon-
donski judje nanj velik vpliv, je s svojimi zad-
njimi članki v korist judovskih beguncv v An-
gliji podrezal prav v ose gnezdo in skuša sedaj
najti pot za primeren umik. Nemški list meni,
da je to le spreten maneuver, ki naj bi zavaroval
jude pred naraščajočim gibanjem, ki se opaža po
vseh Veliki Britaniji, kajti judje so se tudi v tej
državi s svojimi zločinskimi posli in s svojim

Protijudovsko gibanje v Angliji

separjenjem na vseh področjih polagoma začeli
razgaljati. Podobno se je zgodilo nedavno tudi v
Ameriki. To je razlog, zaradi katerega je ime-
novani angleški list smatral za potrebno izreči v
svojem članku zmerno kritiko judovskega življa.
Čeprav so bile te ugotovitve še tako zmerno, so
bile v očeh prizadetih še vedno prestroge in se-
daj se je oglašila cela vrsta listov, ki je začela
brniti in pomilovati uboge preganjane jude re-
koč, da bi smeli tedaj, ako se govori o krivdi,
krivdo pripisati ne angleškim judom, pač pa ju-
dom, ki so pribežali iz Nemčije. S podobnimi
predmeti se bavi tudi list »Börsen Zeitung«.

Stockholm, 8. apr. AS. Iz Londona poročajo:
Posebni »Timesov« dopisnik v Rusiji pravi v po-
ročilu o vojaških dogodkih na donjskem odseku,
da je postal na tem odseku položaj za sovjetsko
armado precej nevaren. Sovjetsko poveljstvo je v
skrbah, ker je nemški pritisk iz dneva v dan moč-
nejši, čeprav se še ni začela velika ofenziva, ki jo
pričakujejo sovjetski vojaški krogi.

Berlin, 8. apr. AS. Na vzhodnem odseku ku-
banjskega mostišča so nemške čete po trdih bojih
odbile napad sovjetskih oddelkov, ki jih je podpi-
ralo močno topništvo. Neki romunski bataljon je z
nenadnim protinapadom hitro popravil položaj na
nekaterih mestih, kjer so se številne sovjetske sile
pojavele v nemških črtah. — Nadaljnji boljševiški
ofenzivni sunki so se zlomili pred prvo obrambno
črto, medtem ko je precizni ogenj nemškega topni-
štva koncu istega odseka so Sovjeti tudi napadali
v dveh skupinah, pa jih je odbilo nemško topništvo.

ozemeljske obrambe izročil zastavonoši, mlademu
podporočniku, sinu Ekse Gariboldija, ki pove-
ljuje italijanskemu ekspedicijskemu zboru. Potem
ko so jo pozdravili oblastniki in so ji izkazali
vojaške časti, so jo ponesli po ulicah, okrašenih
s trobarvnimi trakovi ter pozdravnimi napisi. —
Sprejaj je korakal poveljnik polka, za njo pa so
stopali oddelki častnikov ter vojakov, ki so se
vrnili z ruskega bojišča, ljudje pa so jo obširili
s cvetjem in živahno ter toplo pozdravljali. Pred
vojašnico je bil razvrščen bataljon, ki je zastavi
izkazal časti in poveljnik je s ponomnimi besed-
mi pozdravil generala Reverberia, poveljnika
tridentinske divizije, poveljnika polka ter hra-
bre vojake, ki so se vrnili domov. Odmevalo
je močno vzkljanje Kraju in Duceju. Po kratki
in resnobni slovesnosti je general Reverberij v
sprejemstvu častnikov položil lorvorjev venec pred
spominskim kamnom v čast padlim vojakom tega
polka ter pred spomenikom alpscev v bližini.
Navzočni so bili mnogi sorodniki padlih in obred
je zbudil splošno ganjenost.

Hrabrost italijanskega bojnika v Rusiji so
povzdigovali tudi z resno, vojaško svečanostjo v
karabinjerski vojašnici. Navzočni so bili divizijski
general Pastrengo in mnogi višji častniki ter vo-
jaki, ki so se vrnili z ruskega bojišča, med ka-
terimi je bilo tudi več pohabljenecv in ranjencev.
Poslušali so ganljive besede, ki jih je naslovil
nanje poveljnik legije. Posebno je poudaril, ka-
ko velike zasluge so vsi imeli v trdih bojih z
boljševiški četami. Potem je še povzdignil si-
lajno hrabrost bojnikov vseh vrst orožja, ki so
vredni nadaljevalci velike slave. Nato so zapeli
nekaj domoljubnih pesmi.

Veliki mufti obiskal Hrvatsko

Zagreb, 8. aprila. AS. Veliki jeruzalemski
mufti Hag Amin el Husein je obiskal nekaj kra-
jev na Hrvaško, kjer mu je muslimansko pre-
bivalstvo priredilo navdušen sprejem. Po kratkem
bivanju v Zagrebu je vel. mufti zapustil Hrvaško.

Japonska ofenziva v Indiji

Tokio, 8. aprila. AS. Poročilo cesarskega
glavnega stana pravi, da so japonske sile v za-
četku marca začele z ofenzivo proti dvema
angleško-indijskima divizijama blizu indijske meje
ter so uničile glavnino sovražnih sil na obalah
reke Mayu. Poročilo dodaja, da se nadaljujejo
boji za uničenje ostankov anglo-indijskih divizij.

Gospodarsko zaslužjenje Irana

Ankara, 8. aprila. AS. V Iranu so Amerikanci
pri pogajanjih za trgovski sporazum naleteli na
odpor zaradi svojega prizadevanja, doseči popolno
nadvlado nad celotnim gospodarskim življenjem
Irana. Združene države zahtevajo od Irana kot
protivrednost za svoje usluge hipoteko na rudnike
ter suhozemska in pomorska prevozna sredstva.
Iranski odpor skušajo Amerikanci preprečiti z
grožnjo represalij ter z obljubo posejila za stabili-
zacijo iranske valute.

Angleži tolažijo Stalina

Lizbona, 8. apr. AS. Angleži so morali brez
protesta zaradi svojega polutanskega zavezništva
sprejeti podtalno propagando komunistov v Angliji.
Tako je postal boljševiški Jud in bivši podpredsed-
nik v sovjetskem zunanjem ministrstvu, zdaj pred-
stavniki agencije TASS Rothstein, predsednik za-
stopnikov zunanjege tiska v Angliji. Očividno hoče
angleška vlada v dokaz svojega podložništva Sta-
linu odpreti vsa angleška vrata pred kremelskim
despotom, da bi se mu dobričala in ga potolažila.

Podtajnik stranke obiskal bombardirane kraje v južni Italiji

Reggio Calabria, 8. aprila. AS. Po nalogu mi-
nistra Vidussonija je podtajnik stranke Carlo
Scorza v spremstvu zveznega tajnika iz Reggia
Calabria obiskal kraje, ki so jih napadla so-
vražna letala, ter se pogovarjal z ranjenci, se
zanimal za njihovo zdravje in jim razdelil v
Ducejevemu imenu podpore, določene od stran-
ke. Potem ko se je poklonil pred spomenikom
padlih za revolucijo, je v liktorski hiši poslu-
šal poročila pokrajinskih oblastnikov in vodi-
teljev krajevnih bojevnih organizacij ter
odvisnih društev. Nar. sv. Scorza je v imenu
tajnika stranke dal navodila glede nalog, ki
jih bo treba opravljati. Pri poročanju je bil
tudi prefekt in vse se je razvijalo v toplem
vzdušju in popolni zavesti dolžnosti, ki jih
imajo v sedanjem času vsi Italijani, posebno
pa še ljudstva južne Italije.

Zagrebski župan v Rimu

Rim, 8. aprila. AS. Predsnočnim je prispeel v
Rim zagrebski župan Ivan Werner, ki bo gost Rima
nekaj dni. Na postaji ga je sprejel rimski guverner
s podguvernerji in drugimi oblastniki. Včeraj je
gost z guvernerjem odšel v kraljevsko palačo, da bi
se vpisal v dvorne knjige, nato pa odšel v Pan-
theon, na grob neznanega vojaka, pred svetišče v
Liktorski palači in položil venec pred spomenik
padlih fašistov. Nato je bil sprejet na Kapitolu.

Turški zunanji minister poroča o položaju

Ankara, 8. aprila. s. Parlamentarna skupina
turške ljudske stranke se je včeraj sešla in
poslušala poročilo zunanjega ministra o med-
narodnih dogodkih v zadnjem tednu. Poslanci
so ministrovo poročilo odobrili.

Angleški kruh

Rim, 8. aprila. s. Londonski »Times« od
dne 23. marca (stran 3, 5. stolpec) prinaša do-
pis iz Tripolisa in pravi, da je prebivalstvo do
13. marca tam dobivalo po 50 gramov kruha na
dan. Zdaj ga dobiva 120 gramov. Kruh na karte
se prodaja po 16.50 lir kg. na črni borzi je do-
segel že ceno 120 lir. zdaj pa se je cena usta-
lila pri 70 lirah. Sladkor se na črni borzi pro-
daja po 400 lir kg.

Angloslovske letalske izgube

Rim, 8. aprila. AS. Od 1. do 7. aprila so osne
letalske sile skupno s protiletalsko obrambo se-
strelile v Italiji, Sredozemlju ter Severni Afriki
57 angloslovskih letal.

Angleški cinizem

Rim, 8. apr. AS. Neki laburistični poslanec je
vprašal angleškega zunanjega ministra, če je an-
gleški poslanik pri sveti stolici res izrazil obžalo-
vanje angleške vlade, ker je bil pri angleškem le-
talskem napadu ubit škof v Reggio Calabria. Eden
je odgovoril, da je ta novica neosnovana in da an-
gleška vlada nima kaj obžalovati. »Popolo di Roma«
pravi, da ta izjava zopet potrjuje angleški cinizem.
London ne obžaluje ničesar, kajti njegovi letalski
napadi na civilno prebivalstvo so polni humanitar-
nih čustev.

Izjava novega grškega ministrskega predsednika

Atene, 8. aprila. AS. Zaradi odstopa profe-
sorja Legothetopoulou je postal nov grški mi-
nistrski predsednik dr. Jean Rallis, bivši grški
zunanj minister. Člani nove vlade so mu polo-
žili prisego v navzočnosti atenskega metropolita.
Ko je novi ministrski predsednik prevzel oblast,
je dal zastopnikom tiska izjavo, v kateri je pred-
vsem poudaril komunistično nevarnost, ki grozi
evropski civilizaciji; borba, ki so jo začele osne
sile, hoče uničiti to nevarnost. Nadalje je izjavil
dobesedno: »Grško ljudstvo se zaveda, da je bila
nevihta, ki je besnela nad našo državo, nesrečno
izzvana od tistih, ki so zanemarjajo svoje svete
dolžnosti, vsilili našemu svobodnemu narodu ti-
ranski režim. Ta režim nes je potegnil v vrtnec,
čeprav bi lahko modra in pametna vlada obdr-
žala Grčijo izven vojne.« Novi predsednik vlade
je zaključil svojo izjavo z oklicem na grško ljud-
stvo, naj ohrani red in disciplino.

Kako dobivajo angleški listi poročila iz Rusije

Carigrad, 8. aprila. AS. Izvedelo se je, da je
agencija TASS imenovala svojega posebnega do-
pisnika pri zavezniškem glavnem stanu na Bliz-
njem vzhodu, ki bo opravljal tudi boljševiško pro-
pagando. V zameno je morala Moskva dovoliti
nekaterim angleškim častnikom bivanje v neka-
terih krajih blizu vzhodnega bojišča, kjer morajo
biti skupno z drugimi tujimi častniki, akrediti-
ranimi pri vrhovnem sovjetskem poveljstvu v ne-
kem umazanem hotelu ter posnemati za svoje
liste vojna poročila iz preventivno cenzuriranih
kolon v boljševiških listih »Pravda« in »Rečca
Zvezda«.

Odpor proti Rooseveltu

Buenos Aires, 8. aprila. AS. Iz Washingtona se
je izvedelo, da je predložil senator Vandenberg kon-
gresu predlog za prepoved, da ne sme biti nihče
preko dveh zaporednih štiriletnih dob predsednik
Združenih držav. Vandenberg zastopa državo Michi-
gan, ki je že odobrila tak predlog.

Konrad Veidt umrl

Budimpešta, 8. aprila. »Pester Lloyd« poroča,
da je v Los Angelesu umrl znani filmski igralec
Konrad Veidt. Bil je 50 let star. Zadnje čase se
je posvetil izključno drami.

Visoki komisar predseduje seji pokrajinskega odbora za preskrbo in cene

Ljubljana, 7. aprila.

V vladni palači je Visoki komisar predsedoval seji pokrajinskega odbora za vzpostavitve preskrbe, za razdelitev in cene industrijskih izdelkov in poljskih pridelkov in razdeljevalne službe.

Pri tej priliki je pred obravnavo vprašanj, ki so bila postavljena na dnevni red, Ekscelencija Grazioli govoril o gospodarskem stanju pokrajine. Glede prehrane je ugotovil, da se je normalno razvijala preskrba in razdeljevanje racioniranih predmetov, poudaril pa je, da so nastopile težave pri preskrbi z mesom, mlekom, v preminogih primerih pa tudi pri sadju in zelenjavi. Istočasno je objavil, da je dal pristojnim organom navodila, da se te nevarnosti, ki so nastale zaradi posebnega položaja v pokrajini, čim prej docela ali vsaj delno odpravijo.

Glede mleka je sporočil, da bodo izdani zelo strogi ukrepi, da bi se zagotovilo mleko otrokom, bolnikom in starcem, kakor tudi bolnišnicam in zavetiščem.

Kar zadeva eadije in zelenjavo, so se pospešila dela za vključitev pokrajine v narodni načrt za razdeljevanje eadijskih in vrtnarskih pridelkov, da bi se tako zagotovila dobava blaga iz pridelovalnih krajev.

Zaradi dobave mesa bodo pomnoženi dogoni živine tudi v manjših krajih, da se bo doseglo število 40%, kakor velja v ostalih delih Krajevine za oddajanje živine, v veljavi pa bodo ostala vsa določila o kakovosti glav, ki jih bo treba na teh dogonih oddati.

Glede nadzorstva nad živili in nad cenami najvažnejših življenjskih potrebščin je Visoki komisar izjavil, da bo poostren nadzor po za to določenih uradnih, da bi tako iztrebili sramotno črno borzo, ki po svojem delovanju najbolj škoduje manj premožnemu ljudstvu.

Pri teh ukrepih oblasti pa morajo z vneto sodelovati vsi potrošniki in vse ljudstvo, ki mora ne samo odklanjati blago po višjih cenah in večjih količinah, kakor je oblastno določeno, marveč brez usmiljenja naznaniti krivce, da bodo prejeli pravično kazen.

Odbor je potem obravnaval razna vprašanja na dnevnem redu: cene najvažnejših življenjskih potrebščin, razdelitev živil, urejanje priključkov na plin, izdelavo tipiziranega pohištva, pridelovanje in trgovanje ter razdelitev lesa.

Po ukrepih Visokega komisariata, izdane za znižanje davkov in pristojbin za najvažnejše življenjske potrebščine, so že bile znatno znižane cene v nadrobni prodaji nekaterih potrebščin, ki se obilneje trošijo, in sicer:

testenine od L. 4.15 na L. 3.90;
riž od L. 3.15 na L. 2.70;
olivno olje od L. 15.80 na L. 14.70;
maslo od L. 28.90 na L. 28.40;
mast od L. 18 na L. 17.

Manjša znižanja so bila določena še za nekatere druge potrebščine, dočim je bila v zvezi z narodnimi cenami malo zvišana cena sladkorja od L. 7.90 na L. 8.25 in mleku od L. 2.20 na L. 2.50 za liter.

Znatno bolj znižane pa bodo v zvezi z gorjujimi odredbami Visokega komisariata cene oblačil, za katere znašajo znižani davki in pristojbine na leto 10 milijonov.

Glede lesa pa je bilo urejeno tako, da bo po veljavo gozdne milice skrbelo za pridelovalni načrt do 31. marca 1944-XXII, natančneje odredbe pa bodo medtem izdane za dovršitev del.

Navzočni so se priglasiili k besedi pri raznih vprašanjih, ki so jih obravnavali.

Ob zaključku razgovora je Visoki komisar ponovno poudaril, da je treba cene za življenjske potrebščine izenačiti z cenami po drugih pokrajinah v Kraljevini, podobno kot je urejeno glede davkov.

Če se ozremo na važne sklepe odbora za preskrbo in cene, moramo v prvi vrsti poudariti znižanje cen rižu, testeninam, olju, maslu in masti kot

Služb. objava Nogometne zveze št. 7

V nedeljo: Mars : Ljubljana. — Zveza je razveljavila kvalifikacijsko tekmo med Mladiko in Tobačno tovarno.

1. Proteste, ki so tehnične narave, je treba vložiti pri sodniku, ki je vodil tekmo, najkasneje 15 minut po preteku tekme. Istočasno je treba plačati tudi protestno pristojbino. Utemeljitve naj se dostavi v Zvezno pisarno v tekni 48 ur po odigrani tekmi. Vse ostale vrste protestov je treba vložiti v tekni 24 ur po preteku tekme v Zvezno pisarno.

2. Protestne pristojbine: I. razred 50 lir, II. razred 30 lir, rezerve in mladine 20 lir.

3. Prepovedano je odigravanje prijateljskih tekem, ki časovno konkurirajo tekmam I. in II. razreda. Prošnje za odigravanje prijateljskih tekem je vložiti najkasneje do srede.

4. Prošnji Dopolavora Tobačne tovarne za znižanje dosmrtno prepovedi igranja igralcu Plečko Zvonetu se delno ugodi. Zaupnik CONI-ja je odobrili znižanje kazni na dve leti neigranja in ima igralec Plečko pravico nastopa dne 5. oktobra 1943.

5. Protestu SK Mladike proti potrditvi kvalifikacijske tekme Mladika : Dopolavoro Tob. tovarne, ki se je bila odigrala dne 4. aprila t. l. in se je končala z izidom 4:2 v korist Dopolavora Tob. tovarne, se delno ugodi. Razveljavlja se omenjena tekma, ker igralec Dopolavora Tob. tovarne Plečko Zvonetu se ni imel pravice nastopa. Določa se odigravanje nove kvalifikacijske tekme za nedeljo, dne 11. aprila ob 10 na igrišču Ljubljane, v priveditvi Zveze. Protestna pristojbina 50 lir se vrne SK Mladiki. V slučaju, da se konča normalna tekma neodločeno, se odigra nadaljeval 2 X 15 minut; če je tudi ta neodločen, se vrši žrebanje v ponedeljek, dne 12. t. m. v pisarni Zveze ob 17.

6. Zaradi kvalifikacijske tekme se zamenja razpored prvih dveh tedaj tako, da bo I. razred začel s tekmo Mars : Ljubljana 11. t. m. ob 16 na igrišču Ljubljane in II. razred s tekmo: Korotan : Vič. Kraj in čas bosta objavljena naknadno.

7. Izreka se na podlagi sodnikovega poročila ugovor igralcem Dopolavora Tob. tovarne Nagodetu Slavku in Nagodetu Dragu.

8. Pozivajo se gg. Ogorelec, Novak Ludvik in Sotler, kakor tudi g. Perhar Stane, da se zglase v ponedeljek, 12. t. m. ob 17 v pisarni Zveze zaradi zasluzanja.

9. Verifikacija igralcev, ki prestopajo iz kluba v klub, kakor tudi onih, ki preidejo iz razpuščenih društev, se more izvršiti le tedaj, če predložijo podpisane slike. Zaradi tega se razveljavljata verifikaciji igralcev Rogelj Zdenka in Accetto Bojana, objavljeni v zadnji objavi.

10. Osebe, ki niso vpisane v anagrafskih registrih Ljubljanske pokrajine, ne morejo biti verifikirane.

bistvenim sestavinam določene prehrane najširših slojev prebivalstva. Blagodejnost tega ukrepa bo zlasti čutilo delovno ljudstvo. Ta je zdaj dobil za svojo disciplino nagrado. Tudi ni dvoma, da bo prav najširši slojev najbolj koristil vedno ostrejši boj proti črni borzi, ki s odvečanjem najrazličnejšega blaga, dostopnega po odušerjenih cenah samo premožnejšim ogromno škoduje razno ljudski večini ter delovnim slojem. In dolžnost najširših slojev, ki zaradi črne borze najbolj trpe, je, da pri pobujanju tega socialnega zla pomagajo z vsemi silami ter sodelujejo z oblastmi pri neusmiljenem preganjanju sleherne špekulacije, navijanja cen, verižništva, nedovoljenega kopičenja blaga itd. Siroki sloji, ki gornje sklepe pozdravljajo, bodo to svojo dolžnost nedvomno tudi docela izpolnili.

Visoki komisar na obisku pri železniškem Dopolavoru in v glasbeni šoli »Sloge«

Ljubljana, 8. aprila.

Visoki komisar je obiskal železniški Dopolavor, lepo in delovno ustanovo, ki razvija svoje blagodejno vzgojno delovanje v palači železniškega ravnateljstva. Sprejeli so ga inž. Gianaroli kot zastopnik načelnika železniškega odposlanstva, inž. Finc kot zastopnik ravnatelja slovenskih železnice, comm. Sorgia, načelnik uslužbenškega urada pri železniškem odposlanstvu, dr. Lucchesi, pokrajinski nadzornik Dopolavora, ter inž. Sardo od železniškega združenja, inž. Guerra, ravnatelj železniškega Dopolavora, ter športni referent pri Dopolavoru g. Pušenjak.

Med izločitenimi tekmami v namiznem tenisu se je Ekscelencija Grazioli ustavil v veliki športni dvorani pri igralcih ter razdelil nagrade zmagovalcem. Zanimal se je za napredek raznih drugih panog pri športnem odseku Hermes.

Nato je obiskal kulturni odsek železniškega Dopolavora. Tam si je ogledal delo potujoče knjižnice, ki je bila ustanovljena pred kratkim, a je že kar dobro preskrbljena s knjigami, ki so pri članih zelo

Delovanje mestne šolske poliklinike v I. 1942

Socialno zdravstveno zaščito šolske dece na področju mesta Ljubljane vršita državna šolska poliklinika in mestna šolska poliklinika. Prva ima pod nadzorstvom dijak meščanskih, srednjih in njim sorodnih šol, medtem ko ima mestna pod nadzorstvom vso ljudskošolsko dečo. Pod njenim nadzorstvom je 18 osnovnih šol s 4950 do 5000 šolarji.

V šolah opravljajo mestni zdravniki sistematične in kontrolne zdravniške preiskave. Ob priliki obiskov po šolah imajo zdravniki kratke zdravstvene nagovore ter so na razpolago šolskim vodstvom, učiteljem in staršem z zdravstvenimi nasveti in navodili. Mestna šolska poliklinika ima svoje prostore v I. nadstropju Mestnega doma; tukaj se zdravi obiskovalci osnovnih šol ter dobe po predložitvi uobzorne listke socialnega urada nakazana tudi brezplačna zdravila. Zdravstvene nasvete dajejo, ne glede na premožnjske razmere staršem iz socialno močnih slojev in tistim, ki so zavarovani v raznih zavodih za socialno zavarovanje.

Rezultate zdravniških pregledov v šolah in ordinacijah zapisujejo zdravniki leto za letom v zdravstvenem matičnem listu. Tako izpolnjeni zdravstveni matični listi se po prestopu ljudskošolskih otrok v meščanske ali srednje šole izročijo Državni šolski polikliniki ter služijo za podlago zdravstvenega nadzorstva nad otrokom tudi v času šolanja na srednji šoli.

Uradni razglasi

Maksimalni cenik št. 6

za zelenjavo in sadje uvoženo v Ljubljansko pokrajino, veljaven od 9. aprila 1943-XXI.

(Številke v oklepajih veljajo za cene na drobno.)

Cesen 9.50 (10.70); belušje 8.80 (10.40); karfiola 3.20 (3.70); korenje obično 3.20 (4); čebula 2.40 (3); kope 3.20 (3.80); solata 3.20 (3.90); špinata 3.20 (3.90); zelena 4.55 (5.05); pomaranče la (Moro—Tarocco) 8.35 (9.35); pomaranče la 7.35 (8.35); limone la (15 cm obsega) 3.75 (4.35) (komad 0.45); jabolka la (n. pr. Zlata parmena) 8.35 (9.55); Orehi Sorrento 26 (30); orehi navadni 21.50 (25).

Raztegnitev obveznosti poseka

Člen 1. Obveznost poseka, odredjena z naredbom z dne 8. maja 1942-XX št. 87, se razširja nadalje na zemljiške pasove po 150 m širine ob obeh straneh naslednjih cest:

St. Jernej—Šmarje—Pleterje za celo progo;
St. Jernej—Orehovica—Mokro polje za c. progo;
Ratež—Brusnice za celo progo;
Cikava—V. Slatnik—Gaberje za celo progo;
Novo mesto—Gotna vas—Težka voda—Sela pri Jugorju—Subor—Sv. Anton—Metlika za celo progo;
Črmošnjice—Stopiče—Orehok—Dolž za c. progo;
Črmošnjice—St. Jošt—Hrušica za celo progo;
od križišča kote 635 cesta, ki gre čez predel Ugjarica do kote 689, za celo progo;
Rakitna—Brezovica—Gor. Preserje—Podpeč za celo progo;
Podpeč—Jezero—Podkraj—Tomišelj za c. progo;
Ligojna—Horjul—Zaklanec—Dvor za c. progo;
Borovnica—Vrhnika—južna stran ceste, samo v odseku med Ribičem in Priškom za c. progo;
križišče Gorenja vas—Grintavec za celo progo;
Mala gora—Polom—Stari log za celo progo;
Velike Lašče—M. Slevica—Sv. Gregor—Šodražica—Vagovka—Hrib za celo progo;
Laze—Ivanje selo za celo progo;
Planina—Unec za celo progo;
Grabovje—G. Jezero—Stari trg za celo progo;
Turjak—V. Lipljenj—Senturje za celo progo;
Velike Bloke—Lužarji—Karlovica—Mala Slevica za celo progo;
Zagradec—Ambrus—Zvirče za celo progo.

Člen 2. Na način, v mejah in v rokili, določenih v naredbi z dne 12. februarja 1943-XXI št. 20, se mora izvesti posek zemljiškega pasu do stika s pasom po navedeni naredbi, tako da poteka čez ozemlje občin:

Smihel-Stopiče—Radatovič—Metlika—Gradac—Adlešiči—Vinica—Stari trg ob Kolpi—Mozelj—Fara v smislu planimetričnega načrta, ki ga določi in poobli vojaško oblastvo na način iz prej navedene naredbe.

Člen 3. S posekom iz prednjega člena 2. pridobljeni les morajo lastniki, kolikor je za to prikladen, obdelati v partijah po merah, ki jih določi

Visoki komisar in Poveljnik armadnega zbora pri Kr. karabinjerjih

4. aprila je ob 9.30 prispel Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na poveljstvo Kr. karabinjerjev, da bi pregledal nekatere važne predmete, ki so jih karabinjerji te skupine uplenili partizanom. Ekscelencija Grazioli je izrazil živo zadovoljstvo nad nedavnimi sijajnimi službenimi nastopi, ki so jih izvedli karabinjerji.

5. aprila ob 12 je Ekscelencija poveljnik armadnega zbora obiskal poveljstvo Kr. karabinjerjev v Ljubljani. Najprej si je z živim zanimanjem ogledal nekatere važne predmete, katere so karabinjerji nedavno odvzeli partizanom, nato pa svečano v navzočnosti orožnega oddelka izročil nekaj vojaških hrabrostnih odlikovanj karabinjerjem, ki so se izkazali v nedavnih službenih nastopih. Ekscelencija Gamba je izrekel svoje živo zadovoljstvo nad učinkovitim prispevkom, ki ga skupina Kr. karabinjerjev daje v borbi zoper partizansko gibanje.

zažele. V kulturni odsek spada tudi glasbena šola »Sloga«. Ima okoli 200 gojencev, ki jih poučuje kakih 15 učiteljev. Iz te šole, ki jo z veliko ljubeznijo obiskujejo otroci železniškega osebeja, je prišlo že več polklonih, dobro izurjenih glasbenikov. Pri obisku pouka je Visoki komisar prisostvoval prireditvi, ki je bila njemu na čast. Pri tem ga je spremljal g. Svetel, ravnatelj glasbene šole.

V kulturnem odseku pohvalno deluje tudi šola za italijansčino, ki ima 15 zelo obiskovanih tečajev. Nato si je Visoki komisar ogledal menzo slovenskih železničarjev, menzo italijanskih uradnikov ter prostorno in moderno kuhinjo, kjer so tudi gospodinjic tečaj, ki jih vodi ga. Prašnikarjeva.

Med ogledom so inž. Guerra in drugi funkcionarji, ki tako navdušeno sodelujejo z njim, Visokemu komisariju razlagali podrobnosti organizacije ter njeno praktično poslovanje. Ko je odhajal s sedeža železniškega Dopolavora, je Ekscelencija Grazioli izrekel voditeljem pohvalo za delo v prvem letu organizacije. Sporočil je, da je glasbenemu društvu »Sloga« nakazal prispevek 10.000 lir, drugi prispevek pa šoli.

V letu 1942. je bilo izvršenih na šolah 4858 zdravniških pregledov. Skupno je bilo preiskanih 2424 dečkov in 2334 deklic. Kljub izrednim razmeram je zdravstveno stanje osnovnošolske dece še zelo ugodno. Uvedba šolskih kuhinj za slabo hranjene otroke, ki so bile ustanovljene na pobudo Visokega komisariata in kjer dobivajo otroci tečno in izdatno hrano, kaže še svoj blagodejni vpliv na zdravstveni razvoj socialno šibkih slojev.

V mestni šolski polikliniki je bilo lani izvršenih zdraviljenj 1903, obsevanj z višinskim soncem 1413, drugih fizikalnih zdraviljenj pa 82. Zaradi kontrole stanja bolezni pljuč je bilo poslanih na Protituberkulozni dišpanzer 512 otrok. V 83 primerih je bilo ugotovljeno stanje, ki je zahtevalo stalno nego in kontrolo, stanje, ki bi zahtevalo tudi šolanje v posebni gozdni šoli, ki je pa Ljubljana še nima. Brezplačno zobozdravljenje je bilo nakazano 252 otrokom, brezplačno ortopedično zdravljenje v ortopedični telovadnici društva »Atena« pa 153 otrokom.

Mestni zdravniki so ob vpisovanju v prvi razred osnovne šole preiskali 1011 otrok. Skupno je bilo v letu 1942. izvršenih 9267 zdravniških pregledov in zdraviljenj po zdravniških mestne šolske poliklinike.

vojaško oblastvo, kateremu se morajo te partije tudi ponuditi v nakup.

Člen 4. Nespremenljive veljajo za obvezni posek pasov po tej naredbi določbe, za kršitelje teh pa kazni iz naredb z dne 8. maja 1942-XX št. 87 in z dne 12. februarja 1943-XXI št. 20.

Določitev obveznih prispevkov v prid Zavodu za združništvo Ljubljanske pokrajine za leto 1943-XXI/XXII

Za leto 1943-XXI/XXII se obvezni prispevek iz št. 1 člena 5. naredbe z dne 30. aprila 1942-XX št. 82 o ustanovitvi Zavoda za združništvo Ljubljanske pokrajine določajo v enaki višini kakor za leto 1942-XX/XXI, in sicer:

a) 100 lir za vsako zadrugo,
b) nadaljnji prispevek po L. 0.50 za vsakih 1000 lir doznane naložbe pri vseh kreditnih združenjih oziroma zneska opravljenih poslov pri drugih združenjih.

Nikakega prispevka ne plačujejo zadruge za vzrejo živine, za izkoriščanje pašnikov in za izposojanje kmetijskih in stavbenih strojev.

Nova občinska uprava v Novem mestu

Z odlokom civilnega komisarija v Novem mestu je bil po pooblastilu Visokega komisarija razrešen dosedajni občinski odbor v Novem mestu. Z odločbo Visokega komisarija so bili imenovani: za župana dr. Polensek Marjan, zdravnik v Novem mestu; v sovet pa: Dolenc Ivan, gimnazijski direktor; inž. Absec Matija, ravnatelj kmetijske pokrajinske šole na Grmu; Paudič Jože, posestnik; Medic Ivan, posestnik in tovarnar; Andrej Agnitsch, posestnik-obrtnik; Prijatelj Ivan, posestnik-trgovca; Koba Julij, posestnik-trgovca; Osolnik Ivan, posestnik-gostilničar; Mayer Ivan, postajni načelnik; Mirtič Ivan, mizar; Šonc Viktor, zasebni uradnik; Klemenčič Franc, delavec; Vrhovnik Valentin, zidarski mojster. Prva seja novoustanovljenega sosveta bo 8. aprila ob tri četrti na tri v navzočnosti Visokega komisarija, ki pride ta dan na uraden obisk v Novo mesto.

Zaplemba imovine upornikov

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Koška Draga* živ. Karla in živ. Bezljaj Katarine, roj. dne 3. junija 1905 v Ljubljani, biv. v Ljubljani, cesta V. Emanuela III. št. 17, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Turka Dragutina* nezn. očeta in Antonije Turk, roj. 26. julija 1913 v Preserju, biv. v Podpeč št. 1, delavca, v

Prispevek trgovcev in obrtnikov Podpornemu zavodu

Zeleč dati svoj prispevek k obsežnemu udeleževanju Pokrajinskega podpornega zavoda pri Visokem komisariatu za mesto in pokrajino, sta združeni trgovci in obrtniki pri Pokrajinski zvezi delodajalcev poslali Ekscelenci Visokemu komisariju znesek 62.550 lir odnosno 5295 lir za podporne namene.

Pogreb prečenskih žrtev

Novo mesto, 7. aprila.

Pred dnevi so izkopali v gozdvih za Hmeljniki pri Novem mestu žrtve komunistov iz Prečene, t. i. župnika Komljanca, brata Lojzeta in Toneta Murglja ter Pašiča Lojzeta. Trupla si je ogledala komisija po vodstvom okrajnega sanitetnega referenta dr. Korbarja ter ugotovila huda mučenja. Župnik Komljanec je bil eden prvih duhovnikov, ki so padli od zločinskih roke komunistov. Oba Murglja sta bila kristolno čista in idealna fanta, oba člana Katoliške akcije. Pogreb žrtev je bil veličasten. Vodil ga je prošt Cerin iz Novega mesta ob številni asistenci okoliške duhovščine. Pogreba so se udeležili polkovnik Mirabella v zastopstvu vojaške komande, tajnik okrajnega komisarija Varini Giuseppe v zastopstvu okrajnega komisarija, politični tajnik Varini Alfio, gvardijan frančiškanskega samostana v Novem mestu, vsi okoliški župniki ter nad 2000 ljudi iz Novega mesta in okolice.

Pogrebi partizanskih žrtev, ki so prave manifestacije in javne obsodbe komunistov, so brez dvoma najglasnejši opomin morilec, kam so zašli s svojim zločinstvom.

GOSPODARSTVO

Jugovzhodni zavod v Benetkah. V okviru trgovske šole v Benetkah bo kmalu začel posloovati nov zavod za jugovzhod in Levanto. Zavod naj bi v prvi vrsti vzgajal trgovce za italijansko gospodarsko ekspanzijo v jugovzhodni Evropi ter v Levantu po zaključku vojne.

Hranilnica v Triesteju izkazuje za lansko, 100. leto poslovanja povečanje vlog od 290 na 325 milij. lir. Čisti dobiček znaša 2.01 milij. lir (za 1941 2.056 milij. lir). Od čistega dobička se nakazuje 1.406 milij. lir rezervnemu skladu, ki je dosegel že 21.5 milij. lir, 0.603 milij. pa se porazdeli v razne dobrodelne svrhe.

Likvidacija bivše jugoslovanske Pošne hranilnice. Kot smo že poročali, so se podali te dni hrvatski zastopniki na Dunaj za ureditev premoženjskih vprašanj bivše Pošne hranilnice. Pri tem so obravnavali tudi vprašanja, ki so s tem v zvezi v Srbiji. Načela za likvidacijo so bila dogovorjena že lani, njih praktična izvedba pa bo omogočena zlasti zaradi tega, ker imajo vse udeležene države svoje pošne hranilnice, ki so enakega ali sličnega značaja, kar omogoča lahek prevzem računov. Zaradi tega je tudi likvidacija Pošne hranilnice bolj napredovala kot likvidacija Državne hipotekarne banke in Priv. agrarne banke, zlasti slednje v zvezi z vprašanjem kmetijskih dolgov.

Iz gorenjskega trgovskega registra. Vpisane so bile naslednje tvrdke: Josip Koman, trgovina z železnino, Radovljica, Matija Raunkner, izdelovalec slamnikov in čepic, Domžale, Franc Bertoncelj, valjani mlin, Domžale, Franc Jaklič, zaloga piva, Škofja Loka. — V združni register pa je bila vpisana Kmetijska nakupna in prodajna družba Lom-Sv. Katarina pri Trzinu.

Iz nemške avtomobilske industrije. Znana delniška družba Büssing NAG za avtomobilsko industrijo se je sedaj pretvorila v družbo z omejenim zavezo, katere je prevzela tudi del poslovanja družbe AEG.

Kazni za prekrške oskrbovalnih predpisov

Okrajni civilni komisariat v Novem mestu je izrekel naslednje kazni:

Za nedovoljeno zvišanje cen: Mihelčič Anton, trgovec, Novo mesto, Trdinova 9, 400 lir; Ovišek Alojzij, trgovec, Zablja vas 2, 300 lir; Sime Marija, gospodinja, Hrušica 17, obd. Smihel-Stopiče, 50 lir; Cesar Josip, čevljar, Bršljan 10, obd. Smihel-Stopiče, 200 lir.

Za nedovoljen nakup racionaliziranih živil po zvišani ceni: Udovc Terezija, gospodinja, Ljubljana, Lonsarska 5, 50 lir in zaplenitev blaga; Gregorič Josipina, Gor. Brezovica 28, obd. St. Jernej, 50 lir in zaplenitev blaga.

Za skrivno klanje: Deželan Marija, kmetica, Vel. Brusnice 11, 150 lir in zaplenitev blaga; Košark Franciska, gospodinja, Ločenska 1, 100 lir in zaplenitev blaga; Gregar Anton, kmet, Gor. Straža, obd. Prečna, 500 lir.

Za prevoz žitaric brez dovoljenja: Goršek Ivan, kmet, Ostrog 2, St. Jernej, 350 lir in zaplenitev blaga; Recelj Pavla, gostilničarka, St. Jernej 13, 250 lir in zaplenitev blaga; Končija Anton, Novo mesto, Trg Littorio 5, 50 lir in zaplenitev blaga; Kustelic Josipina, Arkovala 6, 50 lir in zaplenitev blaga; Rifelj Petrina, Ljubljana 10, 50 lir in zaplenitev blaga; Vukšič Marija, Vrhovčeva 11, 500 lir in zaplenitev blaga; Gregl Ana, Novo mesto, 50 lir in zaplenitev blaga; Turk Josip, trgovec, Trg sv. Katarine 4, 50 lir in zaplenitev blaga.

Za neredno vodenje registra prelema in odlema: Prijatelj Ana za trdiko Pauser, Trg Littorio, 300 lir; Kastelic Edmund, trgovec, 1000 lir; Strumbelj Antonija, Vavta vas, Smihel-Stopiče 100 lir; Strumbelj Viktorja, trgovka, Vavta vas, 150 lir.

Za metle žita brez dovoljenja in neredno vodenje mlevskega registra: Seidl Franc, Trg Littorio, 250 lir globe in zaplenitev blaga.

Za opuščenost prijavo nakupa živine: Počvarica Viktor, Gor. Straža 2, Smihel-Stopiče, 100 lir; Darovec Rudolf, Gorenja Straža 3, Smihel-Stopiče, 300 lir.

Za nedovoljen nakup racionaliziranih živil: Tomazin Marija, St. Jernej, 300 lir in zaplenitev blaga.

Za prodajo mesa na prepovedan dan in neredno vodenje registra o nakupu in prodaji: Hristar Ivan, mesar, Smihel 10, 100 lir globe.

prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Petelina Stanke-Ivana* pok. Andreja in Frančiška Peršin, roj. dne 20. januarja 1924 v Kamniku pri Preserju, biv. tamkaj na št. 50, dijaka, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Zaplenja se vsa premožna in nepremožna imovina, brez izjeme, lastnina upornika *Ennerja Alojza* živ. Franca in pok. Ivane Mohor, roj. 18. jul. 1905 v Kamniku, biv. tamkaj na št. 59, delavca, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Pozivajo se po členu 7. in v izogib kazenskih odredb po členu 8. naredbe z dne

Drobne novice

Koledar

Petek, 9. aprila: Marija Kleofova, sveta žena; Tomaž Tolentinski, mučenec.
Sobota, 10. aprila: Ezekiel, prerok; Domnii, škof in mučenec; Apolonij, mučenec.

Zgodovinski paberki

9. malega travna:

I. 1854. se je rodila v Pavli slovenska pisateljica Pavlina Pajk. Po Stritarjevem in Tavčarjevem vzgledu je Pajkova skušala ustvariti žensko povest iz meščanskega življenja. V njeni novelistiki vidimo, kako se trudi, da bi dala slovenski slovestveni izraz življenju malomeščanstva in podeželskega plemstva. Ker pa sta bila ta sloja v našem narodnem življenju tuja ter se je pisateljica sama precej pozno naučila slovenskega jezika, ni mogla ustvariti nobene žive osebe in podobe. Povrh je še neugodno vplival na njeno slovestveno delo mož Janko, ki ga je usmerjal v lažno romantično smer. Tudi nemška provincialna novelistika je morila njeno precejšnjo nadarjenost, ki se kaže zlasti v upodabljanju ženskih značajev in usod. Pisateljstvo pot je začela s krajšimi spisi v »Sociu«, nadaljevala v »Zorici« in sicerimi pesnimi, ki so izšle v posebni knjigi leta 1878. Potem je bila najvestejša delavka pri celovškem »Kresu« in v »Ljubljanskem Zvonu« ter »Domu in svetu«. V »Odlomkih iz ženskega dnevnika« (Zora 1878.) se jasno pozna oblikovni kot tudi vsebinski vpliv Stritarjevega Zorina. Od nove se odlikujeta po lepi zamisli »Roka in srce« (Kres 1881.) in »Očetov tovariš« (Kres 1884.). Veliko skrb je posvetila Pajkova točnemu podajanju okolja. Več lepih poučnih ljudskih povesti je napisala za Mohorjevo družbo.

I. 1939 je Italija zasedla Albanijo; kralj Zogu je zbežal, narodna skupščina je ponudila krono Viktoriju Emanuelu III. in njegovim naslednikom. Italijanski vladar je ponudbo sprejel, pustil pa je Albanijo značaj samoupravne države, ki je združena z Italijo v personalni uniji. Z združitvijo Albanije z italijansko krono je dosegla Italija svoj stari cilj, dobiti trdno oporo tudi onstran Atlantske ožine in spremeniiti Adriatico v italijansko morje.

Novi grobovi

Lojzika Guzelj. Dne 1. aprila je v Škofji Loki za vedno zatisnila oči 66-letna ugledna ga. Lojzika Guzelj iz znane škofjeljske rodbine. Blago rajnico, ki zapušta soproga in dva sinova, so pokopali na pokopališču v Škofji Loki.

Dr. Ignacij Malnerič. Po mučni bolezni je umrl v ljubljanski bolnišnici ugledni odvetnik in posestnik v Črnomlju, gosp. dr. Ignacij Malnerič. Zemski ostanki blažega rajnika bodo prepeljani iz mrtvašnice ljubljanske bolnišnice v petek, dne 9. t. m. popoldne v Črnomelj, kjer bo v soboto pogreb na tamkajšnje pokopališče.

Justina Pogibov. V Ljubljani je umrla po dolgem trpljenju mati in gospa Justina Pogibov roj. Pirnat. Blago rajnico bodo pokopali v petek, 9. t. m. ob treh popoldne iz kapele sv. Jakoba na Zalah.

Ana Zalar. Pri svojih skrbnih hčerkah je po daljšem trpljenju lepo pripravljena odšla v večnost 87-letna mati in gospa Ana Zalar Rajnica je mati gđe. Anice. Zalarjeve, dolgoletne uslužbenke v trgovini Ničman Blago pokojnico bodo pokopali v petek, 9. t. m. ob pol štirih popoldne iz kapele sv. Petra na Zalah.

Nose Marija. Umrla je Nose Marija, 80 let stara, doma iz Ribnice na Dolenjskem. Pogreb bo v petek ob pol 3 iz kapele sv. Antona na Zalah.

Naj rajnim sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njimi, naše iskreno sožalje!

Kupujte lepe

»PRAVLJICE«

Božene Nemcove!

Peta postna pridiga prevzvišenega gosp. knezoškofa Dr. Gregorija Rožmana bo v petek, 9. aprila, ob pol 8 zvečer v stolnici. Pred pridigo bodo ob 7 litanije in ob 7 sveti križev pot s petjem. Verniki, pridite, da se ob toplih besedah svojega nadpastirja vživimo v tolažbo velike skrivnosti Skrivnega razodenja.

»PRAVLJICE« (II. del)

slavne češke pisateljice Božene Nemcove dobite po vseh knjigarnah in trafikah!

— Proslava hrvatskega državnega praznika. V soboto 10. t. m. bo tudi v Ljubljani proslavljena druga obletnica ustanovitve Nezavisne Države Hrvatske. Ob tej priliki bo ob 10 v stolnici maša-zahvalnica. Po maši se bodo povabljeni odličniki vpisali v spominsko knjigo konzulata. V nedeljo, dne 11. t. m. ob 11 bo sprejel konzul tukajšnje hrvatske kolonije.

— Maša za dušnico za pokojnim Debevcem Petrom bo danes v petek, ob 7 zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oltarju sv. Frančiška. Frančiškanska prosveta vabi, da se to sv. maše udeležijo člani in prijatelji pokojnika v čim večjem številu.

— Izredno nizko stanje barometra. Letos prvič je barometer dosegel izredno nizko stanje. V četrtek zjutraj je po zapisnikih meteorološkega zavoda barometer dosegel 749.0 mm, kar je splošno velika redkost. Od srede na četrtek je padel za 11.1 mm. V četrtek zjutraj je bilo precej oblačno. Črni oblaki pa so se pozneje razginali. V sredo je bilo popoldne nekoliko hladneje od prejšnjega dne. Dosežena je bila maksimalna dnevna temperatura +12.4° C, v četrtek jutranji minimum +3° C. Zanemljivo je, da je bilo letos v treh mesecih le 15 deževnih dni, ko je padlo za 187.6 mm dežja. Najdeževnejši je bil februar s 126.7 mm, reven je bil januar s 31.5 mm in še manj moker marec z le 29.4 mm dežja. Vsak mesec pa je imel le po 5 deževnih dni. Letošnji marec je bil izredno suh, deževalo je najprej 7. marca, nato pa zadnje 4 dni konec marca. Lani je bilo sicer v treh mesecih kar 47 deževnih dni, toda manj padavin. Bilo je le 169.3 mm. Prav suhi so bili prvi trije meseci leta 1938, ko je v 17 dneh padlo samo 126.6 mm dežja. Zelo mokri so bili prvi meseci leta 1941, ko je v 46 dneh padlo 303.3 mm dežja.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Lep uspeh razstave v Kamniku. Do 3. aprila je obiskalo umetnostno in obrtno razstavo v Kamniku že 4000 gledalcev. Obiskal jo je tudi general Brenner, ki si jo je ogledal v spremstvu okrožnega vodje Pilza.

Slovo vodja krajevne skupine. V Sv. Katarini pri Trzinu se je poslovil krajevni skupinski vodja Hubert Müller. Gorenjski tednik pohvalno poudarja, da je z domačimi lantl vred odšel k izpolnitvi vojaških dolžnosti. Skozi celi dve leti je vodil krajevno skupino z največjim uspehom in v splošno zadovoljstvo. Na poslovilnem zborovanju je oddal posle novemu skupinskemu vodji s pozivom, naj tudi v bodoče celokupni štab skupine prav tako pridno in vestno sodeluje in stremi za napredkom krajevne skupine. Za doseganje delo se mu je zahvalil in izrekel priznanje namestnik okrožnega vodja iz Radovljice. V zvezi s tem je krajevna skupina v soboto zvečer priredila vsem obveznikom odhodnico pri Krvinu. Odhodnico so obiskali prav lepo obvezniki in njihovi domači. V ponedeljek pa so se v polnem številu odpeljali mladeniči na skupno zbirališče v Kranj.

Smrtna kosa. V Zireh je umrl Hieronim Kogovšek. V občini Brezje so umrli: Ana Grlic iz Brezji, Neža Langus iz Perašice, Ana Kalan iz

Velikonočni pozdravi. Uredništvo »Slovenca« je prejelo pismo, ki ga pošilja Martin Gregurica, doma z Vrhnik, Jamnik Anton iz St. Janža na Dolenjskem in Vitomir Čebular iz Ljubljane — Bežigrad. Vsi so vojni ujetniki in pošiljajo za veliko noč uredništvu mnogo pozdravov ter želijo vesele praznike vsem svojim prijateljem in znancem doma. Upajo, da se jih bo kdo spomnil za praznike. Naročili so tudi nekaj izvodov »Slovenca«, ki ga jim je uredništvo že poslalo. Prav posebej upajo, da jim bo kdo kaj pisal. So v ujetniškem taborišču v Nemčiji, in sicer: M. Stammelger XII D. Trier. — Grugurka ima št. 17148, Jamnik 105099, Čebular pa 58147.

PREMOG IN DRVA na nove nakaznice pri trdki »GORIVO«, Karlovska 8. (Lastnik Lojze Jeranič ml.)

— Vodna kreša da izborna solato. Po jarkih in potokih raste pri nas precej vodne kreše, ki se je zaradi zadnjih toplih dni bohotno razrasla. Temnozeleni, sočni in gladki listi dajo prav okusno solato, ki jo pri nas vse premalo cenijo. Kuša ima sicer nekoliko oster in grenak okus, kot radič, a je silno zdravilna in se posebno priporoča ljudem s slabo krvjo in z bolnimi pljuči. Otrokom prežene gliste. Za solato so posebno primerljivi listi in listni vršički, ki rasto pod vodo. Pripravimo jo z oljem in limonovim sokom. Solata vodne kuše poživl delovanje želodčne in črevesne sluznice, jih očisti in obnovi. Zato se uspešno rabi pri boleznih, ki izvirajo iz razkralene krvi, tako n. pr. pri škorbuto, krvavenju kože, lenem črevesu in tuberkulozi. Odlično pomaga tudi pri kožnih izpuščajih vsled bolne krvi. Uživajmo torej več vodne kuše, dokler je še mlada in mehka.

— Nesreče na deželi. Na Ježici stanujoči železniški ključavničar, 40letni Janez Kušar je padel in se poškodoval po glavi. — V Stični so se otroci igrali. Kamenje so metali s pračo. Neki deček pa je po nerodnosti s kamnom zadel posestnikovega sina, 12letnega Ludvika Glavana v glavo. Poškodba je huda. — Karel Gorink, 45letni kočar v Ribnici je padel in si zlomil desno roko. — V levo roko se je vseskal 10letni sin posestnice Jože Zupančič v žužemberku. — Posestnik, 44letni Anton Kavčič v Logu pri Brezovici je padel z drevesa in si zlomil levo roko. Na vrtu je obrezoval sadno drevje. — Padla je in si zlomila levo nogo 14letna hčerka posestnice Danica Kovačičeva v Velikih Laščah.

Z Vrhnik

Zahvala plemenitim darovalcem. Rodbina Kunstel z Vrhnik je darovala v počastitev spomina in mesto cvetja na grob blagopokojnega g. dekana Burjaka znesek 1000 lir za občinske reže. — V isto svrhu je daroval gospod Mihael Tomšič, posestnik in industriec z Vrhnik znesek 300 lir. — Občina se obema darovalcema iskreno zahvaljuje tudi v imenu podpiranih.

Posavca, Rozalija Kleindienst iz Dobrega polja. V občini Bohinjska Srednja vas: Jožef Rašen iz Studora, Jožef Mulej iz Noma, Margareta Zolker iz Gorjuš in Avgust Korosec iz Gorjuš. V kamniški občini so umrli: Terezija Verlinšek iz Kamnika, Franc Kemperle iz Podgorja, Franc Vinšek iz Tunjic, Luka Pančaršič iz Bris in Jožef Ilace iz Vrhpolja.

S Spodnjega Štajerskega

Zimski tečaj je bil zaključen na poljedelski poklicni šoli na Luisinim dvoru pri Rogaszi Slatini konec marca. 30 mladih kmetov se je tri mesece nepretrgoma učilo vsa vprašanja kmetijskega gospodarstva. Prav tako pa so se izobraževali svetovnonazorno in usposobilni tako, da bodo mogli delati za zdrav kmetijski stan. Zaključne izpite, ki so jih prestali vsi tečajniki, je poslušal tudi okrožni vodja Dorfmeister iz Celja.

Pomoč preobremenjenim kmetici. Graška »Tagespöste« poroča o zglednem primeru, kako je treba podpirati preobremenjene kmečke žene, da pri oskrbovanju kmetije ne omagajo. Južnotirolska preseljenška družina Bachmann je na naselitem območju na Spodnjem Štajerskem prevzela v občini Bizelsko, tik ob državni meji kmetijo. Družinski gospodar je pod orojem in je dobil lani na jesen samo nekaj dni dopusta, toliko, da je lahko kmetijo prevzel. Od prvih dni naprej mora torej njegova žena sama voditi vse gospodarstvo. Že samo to, kako se je lotila dela in koliko je dosegla neumorno in pridno dosegla, kaže vso njeno sposobnost za obsejno kmetico. Ker pa ne bo mogla marsikaterega ukrepa, še manj pa poljskih del za pomladansko obdelavo izpeljati, zlasti, ko bo treba opraviti nekatera dela tudi za nadaljna leta v vinogradu, je upravitelj pokrajinskega posestva na Bizelskem, g. Gekeler prevzel bolost nad Bachmannovo kmetijo, ki meri 19 ha. On bo tudi pomagal, da bo njeno gospodarstvo napredovalo.

Srbski uredniki v Gradcu. Kot gostje tiskovnega oddelka pri predstavništvu vlade so minulo nedeljo prispeli uredniki vodilnih beogradskega časopisov v Gradec. Povabljeni so v Nemčijo in so se v ponedeljek odpeljali naprej proti Berlinu. Na pol si bodo ogledali tovarniške obrate, v katerih so zaposleni srbski delavci.

Nevaren padeč. Pri delu na brzjavnem drogju je padel 27letni telegrafski delavec Anton Cigola, uslužben pri telegrafskem uradu v Mariboru in doma iz Dornave pri Ptuj. Cigoli se je odtrgal pas med delom, zato je omahnil vznak, medtem ko so mu noge spočetka ostale pritrjene ob drog zaradi zob hodulj. Trenutek nato so se tudi

Trije zlati lasje

TA GA NAGOVORI: »KAM PA, PLAVAČEK, KAM?« »S PISMOM GREM NA KRAJEV GRAD, PA SEM ZASEL. ALI MI MORETE POKAZATI POT IZ GOZDA?« »DANES NE PRIDEŠ VEČ IZ NJEGA. OSTANI PRI MENI!«

MLADENIČ JO UBOGA. KO STA NAREDILA NEKOLIKO KORAKOV, ZAGLEDA PRED SABO HIŠICO, KAKOR DA JE ZRASTLA IZ TAL.

Otroci — Starši

Izšla je krasna mladinska legenda

Pastirčkova nebеса

ki jo je napisal Jože Tomažič, s slikami opremil pa Jože Beranek

Pevest je posebno priporočljivo branje — mladim in odraslim — za velikonočni čas

50 strani, 50 slik
Broš L 8—, kart. L 11—

Ljudska knjigarna v Ljubljani
Pred škofijo 5 - Miklošičeva cesta 5

noge odtrgale in Cogla je strmoglavil 10 m globoko. Rdeči križ iz Maribora ga je prepeljal z zlomljeno hrbtenico in drugimi notranjimi poškodbami v bolnišnico v Gradcu.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 62letna zasebnica Tement Roza, posestnikov sinček Franc Gaber iz Škofje vasi, 35letna služkinja Rezi Konjšak, ki je službovala pri družini Maks Samec na Pobrežju. Doma je bila iz Luč.

Drobna ljubljanska kronika

Naznanite sobel! Mestno županstvo še vedno zlasti v sredini mesta nujno potrebuje več čedno opremljenih sob za nastanitev oficirjev in uradnikov. Kdor koli ima kako primerno sobo, naj jo takoj naznanj mestnemu odpravniku v sobi št. 23 v III. nadstropju magistratnega poslopja za Robbovini vodnjakom.

Na XII. simfonijem koncertu bo prva točka, ki jo bo izvajal naš odlični simfonijni orkester, Verdijeva predloga k operi Sicilijanske večernice. Ta predloga je ena izmed najboljših Verdijevih prediger sploh, ima polno prelepih melodij in izredno bogato, slikovito instrumentalno, kar jo močno usposablja za uvod k velikemu simfonijem koncertu. Poleg Verdija je na sporedni se Čajkovskega 5. simfonija in dva slovenska plesa Dvoraka. Tudi ta koncert bo vodil naš inteligentni in izredno verzirani dirigent D. M. Sijancec. Koncert bo v ponedeljek, 12. t. m., ob pol 8 zvečer v veliki unijonski dvorani. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbena Matice.

V nedeljo, 11. aprila, ob 7 zvečer bo frančiškanska prosveta ponovila Skrbniškovo misterij »Zmaga luči« v frančiškanski dvorani. — Režija Milan Skrbnišek. — Vstopnice si zaradi velikega zanimanja preskrbite v predprodaji v trgovini Sfiligoi in na dan predstave pri dnevnih blagajni.

»Praznik evetotih česenj«, dan veselja, ljubezni in mladosti, a tudi praznik smrti. Komaj spoceta ljubezni mora umreti, da se izbrise stari greh. Njih trje, lasi velika in teška, je zaman, saj je žrtve ljubezni

silnejša. Kako kruta je večsah igra usode, bomo videli v Klabundovi drami »Praznik evetotih česenj«. Delo, ki pritegne s svojo lepoto vsakega. Predstava bo v nedeljo, 11. aprila, ob pol 7 zvečer. Opozorjamo na predprodajo, ki bo v nedeljo od 10-13 in dve uri pred predstavo in društveni pisarni, Petrankova 12-1, desno.

Trije drzni vlomilci obsojeni. Na okrožnem sodišču so bili pred malim kazenskim senatom zaradi zločina vlomne tatvine obsojeni trije drzni vlomilci, ki so lani od avgusta do 7. decembra trikrat pri belem dnevu vlomili v Zibertovo trgovino, ki se nahaja v Prešernovi ulici ob vrtu frančiškanskega samostana. Vlomilci so odnesli za 22.500 lir čevljev, vlomili in ženskih nogavic ter razno perilo. Vlomilci so med opoldanskim odmorom. Bili so obsojeni: trgovski pomočnik, 35letni Jože Prhaj na 1 leto in 4 mesece, Michael Sili, 47letni sofer, na 1 leto in 8 mesecev ter Ivan Miklavčič, 40letni delavec, na 2 leti in 4 mesece rokojze. Zadržani lani ni sprejel in je prijavil prijavitel zaradi previseke kazni.

Poizvedovanja

Nekdo je v četrtek, 1. aprila, popoldne na Zalah izgubil Hstek, ki je dokazilo, da je znan ljubljanski urar neko njegovo stvar prevzel v popravilo. Ker bo ta s tem list kom mogel lastnino pri urarju spet dvigniti, je našel Hstek izročil našemu uredništvu, kjer ga lastnik dobi. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri uredniku novinarju.

Gledališče

Opera:

Petek, 9. aprila: Zaprtlo.
Sobota, 10. aprila, ob 18: »Zemlja smehljajša«. Opereta Izven. Cene od 25 lir navzdol.
Nedelja, 11. aprila, ob 10.30: »Sirota Marko«. — »Obuti maček«. Prireditelj GILL-a. — Ob 18: »Thais«. Izven. Cene od 25 lir navzdol.
Ponedeljek, 12. aprila: Zaprtlo.

Leharjeva opereta »Zemlja smehljajša«. Opera ponovi to opereto v soboto, dne 10. t. m. ob 18 izven obnove Vloga prince Souhonga poje ta večer g. Sladoljev, ostala zasedba običajna.

Drama:

Petek, 9. aprila: Zaprtlo. (Generalica.)
Sobota, 10. aprila ob 18.30: »V času obiskanja«. Premiera. Red Premijerski.
Nedelja, 11. aprila ob 15: »V času obiskanja«. Izven. Cene od 20 lir navzdol. — Ob 18.30: »Prava ljubezna«. Izven. Zadržane cene od 15 lir navzdol.
Ponedeljek, 12. aprila: Zaprtlo.

E. Gregorin: »V času obiskanja«, osem postaj o Jezusovem poslanstvu. Posamezne prizore na odru veče bralec s čitanjem in evangelija. Dejanje je pestro, spreminjajo ga faunare, pozavne, petje — kompozicije prof. Točca. Glavne osebe igrajo: Marija — Stara, Jezus — Gregorin, Janez — Verdonik, Simon-Peter — Bratina, Juda iz Karije — Nakrst, Veliki duhovnik — P. Kovič, Poncej Pilat — Peček, stotnik Petronij — Drenovec, gladiator iz Galije — Potokar, Veronika — Simčičeva, rabi Gamaliel — Presetnik. V

Naznanila

FRANČISKANSKA DVORANA. Nedelja, 11. aprila, ob 10.30: Marijanska akademija pod pokroviteljstvom prevz. g. škofa dr. Gregorija Rožmana. Nov pester spored. — Predprodaja vstopnic v trgovini Sfiligoi, Frančiškanska ulica.

ROKODELSKI ODER. Nedelja, 11. aprila, ob pol 7 zvečer: izvirna drama »Praznik evetotih česenj«. Delo, ki s svojo lepoto pritegne vsakogar. Vstopnice bodo v predprodaji v nedeljo od 10-12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrankova ulica 12. I. nadstropje, desno.

FRANČISKANSKI ODER. Nedelja, 11. aprila, ob 7 zvečer: »Zmaga luči, misterij. Spisal in režija Milan Skrbnišek. Vstopnice v predprodaji v trgovini Sfiligoi in na dan predstave pri blagajni frančiškanske dvorane

RADIO. Petek, 9. aprila, 7.30 Pesmi in napet — 8 Napoved časa, poročila v italijanski — 12.30 Ploščje — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Laska glasba — 13.10 Napoved časa, poročila v italijanski — 13.10 Poročila v slovenščini — 13.12 Orkester vodi dirigent Gallino — 14 Poročila v italijanski — 14.10 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijancec, glasba za godalni orkester — 14.45 Slanica glasba — 15 Poročila v slovenščini — 17 Napoved časa, poročila v italijanski — 17.15 ELAR-jev kon-

cert na Kr. zavodu za romanske studije: prenos iz Bozmijske dvorane, zbor in orkester vodi Ede. Mons. Lorenzo Perosi — 19 Govorimo italijansko, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Operetna glasba — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.40 Radio za družino — 21.25 Koncert radijskega orkestra vodi dirigent D. M. Sijancec, pisana glasba — 22. Koncert čelista Benedetta Mazzacurattja — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva c. 20, in mr. Murmayr, Sv. Petra cesta 78.

Letošnje

»ŠMARNICE«

Ki jih je spisal dr. Ivan Ahčin, so izšle. Dobite jih pri Pripravljalnem odboru petih prvih sobot, Pred škofijo št. 1. I. nadstr., ali pa v Ljudski knjigarni. Šmarnice so tiskane tudi na boljšem papirju in vezane. Te boljše bodo v prodaji čez nekaj dni.

S. S. VAN DINE:

40

Umorjeni Kanarček

»Preveč daleč greš, prijatelj. Zakaj bi ga moral obdolžiti umora?« Vance je vstal in zazelhal. »Pojdva, Van, v muzej, da si ogledava egiptovske enotnosti.« Na vratih pa je obstal in vprašal: »Kaj pa naš možakar iz Boontona?«

Markham je pozval Swackera. »Bom že poskrbel. Pridi okrog sedmih v klub, če te veseli. Stražnik bo prišel tja in tudi Cleaver bo prišel pred večerjo.«

»Ko sva zvečer prišla z Vancejem v klub, je Markham že sedel na svojem starem mestu. Poleg njega je sedel neznani možiki kakih štiridesetih let, zagoreli, živahni, ki pa je bil videti precej v zadregi.«

»Phips, prometni stražnik iz Boontona, ki je pravkar dospel semkaj, nama ga je predstavil Markham. Cleaver mora priti vsak trenutek. Z nekom ima tukaj sestanek ob pol osmih.«

Vance si je pritegnil naslanjač. »Upajmo, da bo točen.«

»Tudi jaz upam,« je dejal Markham. »Mislim na samomor, ki si mi ga objubil.«

»Naša usoda je zgubljena, naše upanje je samo še žalosten obup,« je zamrmral Vance.

Kakih deset minut pozneje je vstopil Cleaver. Za hip je obstal pri vhodu, nato pa je vstopil v dvorano, kjer smo ga čakali. Nikakor ni mogel neopazno mimo nas. Zadržal se je za hip in nas

prijazno pozdravil. Markham mu je stavil nekaj brezpomembnih vprašanj, nakar je Cleaver odšel dalje.

»Ali je to gospod, ki ste ga ustavili v ponedeljek zvečer?« je Markham vprašal stražnika. Ta je bil videti zmeden.

»Precej mu je podoben, vendar pa ni on!« Zmajal je z glavo. »Ne, nikakor ni on. Tisti, ki sem ga ustavil, ni bil tako velik, pač pa bolj debel.«

»Ali ste o tem prepričani?«

»Seveda, gospod. Gotovo se ne motim. Možki, ki sem ga ustavil, je hotel razpravljati z menoj, nato mi je hotel dati nekaj denarja, da bi ga pustil pri miru. Moja svetilka ga je zelo dobro osvetlila.«

Takoj po tem razgovoru je Markham stražnika odslavil.

»Moj Bog!« je vzdihnil Vance. »Moje brez pomembno življenje se mora še nadaljevati. Zares žalostno je to! Ne preostane drugega, kakor da me še nadalje prenašajo. Povej mi, Markham, komu je podoben Cleaverjev brat?«

»Brez dvoma je bil on!« je priznal Markham. »Videl sem že tega brata. Ni tako visoke postave, pač pa bolj debel. Tega nikakor ne morem več prenašati. Takoj hočem končati to zadevo s Cleaverjem.«

Hotel je vstati, a Vance ga je prisilil, da je zopet sedel.

»Nikar ne bodi nepotrpežljiv, Cleaver ne misli še tako kmalu oditi. Treba je še prej urediti nekaj drugega. Lindquist in Mannix vzbujata še prav posebno mojo radovednost.«

Markham pa se ni hotel podati.

»Zdaj ni tukaj niti Mannix niti Lindquista, medtem ko je Cleaver tu. Rad bi vedel, čemu je lagal.«

»To ti prav lahko povem,« je odvrnil Vance. Hotel je, da boš mislil, da je bil o polnoči v ponedeljek med gozdovi v New Jersey. To je vse.«

»Tvoja trditve priča o tvoji veliki bistro umnosti. Upam pa, da ne misliš resno, da bi Cleaver bil morilec. Morda mu je o vsej zadevi kaj znano, a ne morem si ga predstavljati kot davitelja.«

»Zakaj pa ne?«

»Nikakor ne predstavlja pravi tip. Zdi se mi nemogoče, tudi če bi imel dokaze, ki bi pričali zoper njega.«

»Ah! Psihološka sodba! Izključuješ Cleaverja, ker se ti zdi, da se njegov značaj ne sklada s položajem. V tem primeru pa se nikakor ne strinjam s teboj. Ta strastni igralec z ribjimi očmi ima v sebi neko nesluteno moč zla. Kar pa se psihološke teorije tiče, na sem popolnoma istega mnenja. Glej, Markham, zdaj priznavaš to teorijo: ko pa sem jo uporabljal jaz, si se norčeval iz mene. Ali bi ne šli na skodelico čaja?«

Odšli smo v dvorano palm in sedli za mizo poleg vhoda. Vance je naročil čaj. Markham in jaz pa črno kavo. Sedeli smo molče in poslušali orkester, ki je igral neko skladbo Čajkovskega. Markham je bil utrujen in malodušen. Vance pa je bil ves prevzet od skrivnostnega dogodka, ki ga je tako zelo zanimal že od vsega početka. Še nikdar ga nisem videl tako zamišljenega.

Sedeli smo že kake pol ure, ko je vstopil Spotswoode. Ustavil se je pri nas in spregovoril

nekaj besed, na kar ga je Markham povabil, naj prisede. Tudi on je bil videti zaskrbljen.

»Komaj si upam vas vprašati, gospod Markham,« je dejal nekoliko v zadregi. »Kako je z mojo zadevo?« Ali obstoja možnost, da bom klican kot priča?«

»Možnost je še vedno ista kot prej,« je odvrnil Markham. »Položaj je do zdaj še vedno nepremenjen.«

»Kaj pa oseba, ki ste jo osumili?«

»Še vedno jo nadzorujemo a zaenkrat je še prestra. Upamo da se bo kmalu nekaj zgodilo. Domnevam da želite da vam še nekaj časa ostanem na razpolago, kaj ne?«

»Če vam le le mogoče.«

Spotswoode je nekaj časa molčal, nato pa je oristavil:

»Nočem, da bi kdo mislil, da se izogibam vsake odgovornosti: vendar pa ali ne bi zadoščalo pričevanje telefonista v zvezi s plesalkino vrnitvijo in njenimi klici na pomoč? Ali je res nujno da pričam tudi jaz?«

»Sam sem že mislil na to in bodite brez skrbi, da vas bom klical le v skrajni nujnosti.«

Videti je bilo da se je Spotswoode ob teh besedah čutil olajšanega.

»Zelo ste ljubezni, gospod načelnik. Kako rad bi vam izkazal svojo hvaležnost.« Po kratkem obotavljanju je še dostavil: »Domnevam, da vam še nemogoče da bi uslišali mojo željo da bi me še enkrat videli stanovanje... Vem, da se vam zdi nespameten in sentimentalni... A to dekle je predstavljalo v mojem življenju nekaj, kar si ne morem iztrgati iz srca... Morda me ne razumete... saj se niti sam ne razumeim...«

KINO SLOGA

Velika ljubzenska drama v večfilmu

»Patrizia«

»najboljši francoski igralci RAIMU, JOSETTE DAY in FERNANDEZ - Zaradi velike dolžine filma dnevno samo 3 predstave. Pričetek predstav ob 14. - Konec ob 21.30.

KINO MATICA

Dnevno ob 15.30 film o nesmrtnem osvajaču ženskih src

»Don Juan«

Adriano Rimoldi, Elena Zareski, P. Stoppa.

Dnevno ob 17.30 in 19.30 velezanimiv in naj-sodobnejši film ljubavno-kriminalne vsebine

»Zadeva Styx«

Napeti prizori, ples... V glavnih vlogah: Viktor de Kowa, Laura Solari, Margit Symo

KINO UNION

Protresljiva zgodba, ki je ne boste pozabili

»Žrtve velike ljubezni«

V gl. vlogah: Assia Noris in Piero Lulli...

PREDSTAVE:

ob delavnikih: 15.30, 17.30, 19.30; ob nedeljah in praznikih: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30

Spomenik raci, ki je rešila 40 ljudi smrti

Med najzanimivejšimi dogodki, ki so se odigrali za časa zadnjega potresa v Turčiji, zavzema nadvse častno mesto tisti, ki je bila vanj zapletena neka navadna rasa — pravi neko poročilo iz Carigrada.

Gre za raco, ki so ji v turški vasi Sexis Kašiz sklenili postaviti spomenik, ko bodo povsem obnavljali to vas, ki jo je bil potres do tal razdejal. Ta rasa, ki naj se jo spominjajo tudi poznejši rodovi, je vnaprej slutila nesrečo, ki je s tistim potresom zadela omenjeno vas. V noči pred strahotnim potresom je bila sila nemirna in je neprenehoma gajala, tako da so se vsi ljudje, ki so stanovali v bližini, morali prebuditi. Sprito tega neutolažljivega gosjega gaganja so bili mnogi prepričani, da se bo najbrž res zgodila kakšna hujska nesreča in so zato kar v samih srajčah prihiteli iz hiš. In res so imeli prav. Že čez nekaj minut se je zemlja strahovito zazibala in hiše so začele leteti na kup, kakor bi bile iz papirja. Štirideset vaščanov, ki so se ravnali po gosjem opominu, se je prav zaradi tega rešilo, drugi, ki se niso hoteli zmeiniti za obupne račje klice pa so našli smrt pod razvalinami. V splošni zmešnjavi, ki je nastala v vasi takoj po prvih potresnih sunkih, so ljudje sicer nehote pozabali na tisto raco, ki jih je rešila, sama pa poginila pod razvalinami domače hiše, a zdaj pravijo ljudje iz Sexis Kašiza, da ne bi bilo prav, če se ne bi vsaj v bodoče na kak primeren način oddolžili tej rešiteljici štiridesetih življenj. Zato so sklenili, da bodo, potem ko bo vsa vas spet obnovljena, tisti raci na čast postavili vsaj skromen marmornat spomenik.

ČAŠA EGIPTOVSKEGA PODKRALJA

U. Mioni

»To njegovo početje je blazno,« so med seboj mrmrali. »Kupovati žito? Za koga? Nihče danes ne kupuje žita in četudi po pozneje ta obilnost prenehala, bo vendar v Egiptu zadosti žita za nekaj let.«

Faraon je vse mirno gledal. Na koncu sedmega leta so bile žitnice prenapolnjene.

Osmo leto so vsi pričakovali letine, čeprav ne izredno rodovitne, vendar take, da bo moči živeti. Toda Nil ni prestopil svojih bregov in ni bilo mogoče sejati.

Bilo je še nekaj žita v Egiptu. Cene so zato vidno rastle in že prvo leto je bila usoda rezevov strahna.

Zato so se vsi zanašali na bodoče leto. Po taki suši se sme pričakovati izredno bogato letino, toda nobeno leto ni bilo pričakovane poplave. Nil ne samo, da ni prestopil bregov, marveč mu je začelo primanjkovati vode. V nubijskih gorah ni deževalo pozimi.

Pomanjkanje je bilo splošno in lakota je pritisnila z vsemi strahotami; žita ni bilo nič več v Egiptu. Jedli so, kar so napaberkovali tu in tam. Ko ni bilo pravi ničesar več, ko so pojedli zadnjo koreninico in zadnjo miš, so se slujšane in sestradane množice postavile pred Faraonovo palačo in ga s tožnimi glasovi požalno prosile, da jim da kruha. Ponižno so ga

prosili vsi, tudi stari Jožefovi nasprotniki in največji sovražniki vlade Iksos, kajti lakota je bila strahna.

Faraon pa je odgovoril lačnim množicam: »Pojdite k Jožefu in storite vse, kar vam on poreče.«

Jožef veli odpreti žitnice in začne prodajati žito po najvišjih cenah. Hotel je izkoristiti to priliko, da obogati državno blagajno in omogoči Apapiju, da vzdrži velike izdatke vlade in da začne s kako tovarno, s katero bi se prikupil Egiptanom, ki so ostro grajali tuje vladanje, ker niso kazali nobenega gradbenega zanimanja.

Kupovali so vsi; toda v nekaj mesecih ni imel nihče več denarja. Kovanci so postali zelo redki in so se vsi vrnili v državno blagajno.

Ko ni imel nihče več denarja, so sestradani ponižno prosili Jožefa:

»Daj nam kruha, ako nočeš, da vsi od lakote poginemo pred teboj, ker nimamo denarja.«

Tedaj se je odkril pravi semitski duh in izreden trgovski dar podkralja:

»Faraon ne daruje, marveč prodaja in biti mu morate hvaležni, da hoče odpreti svoje žitnice. Lahko bi jih imel zaprti in vas pustil od lakote umreti in sicer upravičeno, ker ga ne ljubite. V svoji brezmejni dobroti dovoljuje, da plačate žito s svojo živino. Pripeljite semkaj svojo živino in v zameno vam bom dal kruha.«

Jožefov odgovor ni ugajal; toda sila kola lomi. Da ne umrjejo od lakote, so pripeljali čuvajem žitnic svoje konje, osle, govedo, ovce in v zameno so dobili žito.

Dne 1. aprila nam je umrla v Škofji Loki naša ljubljena in nenačdomestljiva žena, mama, babica in sestra, gospa

Lojzika Guzelj

v 66. letu starosti. K večnemu počitku smo jo položili dne 3. aprila na pokopališče v Škofji Loki. Za njeno dobroto naj ji po dolgem trpljenju da Bog večno plačilo!

Ljubljana, Škofja Loka, dne 8. aprila 1943.

Josip Guzelj, soprog; dr. Vladimir in Milan Guzelj, sinova, in ostalo sorodstvo

Toda tudi živina se je naglo manjšala. Še kak teden, pa jim bo ostalo prav malo ali nič. In potem? Bo moral podariti sestrinim žita. Tudi ako bi odšel dalje zastoj dajal žito, bi bila zadeva odlična. Jožef ni dobil samo denar, ki ga je potreboval za gradnjo žitnice in nakup žita, marveč je napravil ogromen dobiček. vsaj štiri ali petsto od sto; povrhu še vso živino. Faraon se ni imel nad čim pritoževati. Ali bo prav, ako da žito zastoj? Ali bi se ne dalo še kaj dobiti od ubogega ljudstva?

Jožef se je posvetoval o tej zadevi s svojo ženo.

Asenet je bila srečna. Jožef ji je posvečal vso svojo ljubezen. Nekaj izrednega v Egiptu je bilo to, da si ni vzel še druge žene, marveč je tej poklonil celo svoje srce. Njej ni bilo treba deliti domačega gospodinjstva s tekmičico, zato so jo zavidale njene prijateljice. Vsi so jo blagorajali zaradi močeve ljubezni. Celo Amenertasi se je zbgala z njo; ni se mogla ustavljati prijazni prikupnosti stare tekmičice.

Jožef jo je bil vzgojil v svojem duhu. Ona je obrnila hrbet egiptovskim bogovom in častila edino pravega Boga. Boga Sabaot, Boga Abrahama, Izaka in Jakoba, čigar ime je neizrekljivo; in bila je vesela nove vere.

Asenet je podarila Jožefu dva sinova. Prvorojencu je dal ime Manase, to je tisti, ki mu pomaga pozabljati daljino očeto hišo, za katero se je bal, da je ne bo nikoli več videl; drugi pa se je imenoval Efraim, to je drugorojenec.

Oba dečka sta bila slast staršev in sta obe tala toliko dobrega.

Ta dan sta sedela oba roditelja vedra pod lepim mostovžem svoje palače, medtem ko sta se dečka igrala blizu njiju pod skrbnim materinim očesom.

»Ubogi Jožef! Koliko se trudiš! vzdihuje Asenet in gladi s svojo temno roko možovo glavo.«

»Zares ne počivam na cvetju, toda rad se ukvarjam z delom, da pokažem na ta način Faraonu svojo hvaležnost in obvarujem lakote ubogo ljudstvo.«

»Saj vendar vidiš, da žanješ od njih samo nehvaležnost.«

»Predobro vem!« reče Jožef trpk.

»Tvojo odločbo, ko zahtevaš živino v zameno za žito, zelo grajajo.«

»Pusti jim govoriti, draga! Oni ne razumejo mojega namena. Utrditi hočem prestol Faraona, ki mi je dobro storil, in pridobiti zanj srca Egiptanov.«

»Ali misliš, da ga bodo bolj ljubili, ako jim odvzameš živino?«

»Sedaj ne potrebujejo živine; ni treba ne vrati, ne mlatiti zato morajo biti Faraonu hvaležni, da v času splošnega pomanjkanja vdržeje njihovo živino.«

»Vzdržuje jo zato, ker je njegova. Ko bo pa pomanjkanje minulo, kako bodo orali za prepeljevali življenjske potrebščine, ako ne bodo imeli živine?«

»Kdo pa pravi, da bodo ostali brez nje?«

»Ni to prikrato, da pokažem na ta način namigavaš. Ne razumem te,« reče žena.

»Me boš pozneje razumela. Pam, da bom izpeljal svoj načrt, ker moram vso stvar še dobro premisliti.«